

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
اداره کل علوم پزشکی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

شیوه نامه انتخاب و فعالیت دانشجویی همیارشاهد و ایثارگر دانشگاه ارسکده های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

بهمن ماه سال ۱۴۰۲

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
اداره کل ایثارگران

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت آموزشی

به نام خداوند بخشنده و مهربان

مقدمه:

با استناد به «اساس نامه طرح شاهد و ایثارگر شماره ۱۰۱۵۰/۹۶/دش مصوب ۱۳۹۶/۰۶/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی» و «آئین نامه اجرایی، شرح و ظایف و ساختار سازمانی ستادها و مدیریت امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه‌های علوم پزشکی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی مصوب شورای طرح و برنامه ابلاغی معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد شهید و امور ایثارگران در سال ۱۳۸۸» موضوع «رسیدگی همه‌جانبه به مسایل عزیزان شاهد و ایثارگر و الگوساختن آنان در جامعه با بسیج همه امکانات و سرمایه‌های رسمی کشور»، «تربیت، رشد، تعالی و بالندگی این عزیزان و زمینه‌سازی برای پرورش مدیران متعهد و لایق»، «ارایه خدمات و تسهیلات شایسته فرهنگی، آموزشی، پژوهشی و تحصیلی»، ضرورت «بهره‌گیری از امکانات و ظرفیت‌های کشور برای حضور و نقش آفرینی موثر عزیزان شاهد و ایثارگر در تمام عرصه‌های کشور» و نیز «زمینه‌سازی برای مشارکت فعالانه دانشجویان شاهد و ایثارگر در عرصه‌های علمی، فرهنگی، پژوهشی، تحقیقاتی و اجتماعی در جهت رشد و تعالی بیشتر آنان» بر عهده‌ی سازمان‌ها و نهادهای متولی نهاده شده است.

تکالیف مصرح و قانونی، مدیریت‌های شاهد و ایثارگر را در دانشگاه/دانشکده‌ها و وزارت متبوع بر آن داشته است که با بهره‌گیری از ظرفیت دانشجویان سرآمد (دانشجویان شاهد و ایثارگری که از نظر دانشی و تجربی در عرصه‌های گوناگون علمی، اجتماعی، پژوهشی، فرهنگی و ...؛ مستعد، توانمند و متعهدتر از دیگران هستند) به عنوان «دانشجوی همیار» (که در بند ۱-۵ ماده ۱ آئین نامه استاد مشاور مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی بدان اشاره شده است)؛ اساتید مشاور مربوطه را در تحقق اهداف و برنامه‌ها مرتبط یاری‌رسان باشند و نیز الگو، راهنما و پشتیبان دیگر دانشجویان شاهد و ایثارگر در معرض آسیب‌های مورد اشاره باشند.

بنابراین شیوه‌نامه انتخاب و فعالیت «دانشجوی همیار» به منظور هدایت، حمایت و راهنمایی دانشجویان شاهد و ایثارگر نو ورود و در معرض آسیب‌های آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، پژوهشی و ... و نیز ساماندهی و مدیریت اجرای طرح دانشجوی همیار در دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی، تدوین شده‌است تا با ایجاد سازوکاری نظام‌مند و بهره‌ور، ضمن شناسایی دانشجویان سرآمد، علاقه‌مند و متعهد؛ زمینه استفاده از توانمندی تاثیرگذار آنان برای کاهش بخشی از آسیب‌های مورد اشاره در راستای اعتلای همه‌جانبه عزیزان شاهد و ایثارگر میسر گردد.

ماده ۱- تعاریف:

- (۱-۱) **جامعه ایثارگری:** شامل تمام جانبازان، آزادگان، رزمندگان دانشجو و همسر و فرزند ایشان و نیز دانشجویانی که به عنوان فرزند یا همسر شهید/جاویدالاکثر در دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی مشغول به تحصیل هستند، می‌شود.
- (۲-۱) **گروه تحت پوشش:** شامل تمام دانشجویان جامعه ایثارگری نو ورود، نیازمند حمایت و یا در معرض آسیب اجتماعی، علمی آموزشی، فرهنگی، پژوهشی و ... می‌شود.
- (۳-۱) **دانشجوی همیار شاهد و ایثارگر:** دانشجوی علوم پزشکی علاقه‌مند، فرهیخته، مستعد، متعهد، نخبه و استعداد درخشان (شاهد و غیر شاهد و ایثارگر) که در هدایت علمی-آموزشی، فرهنگی، اجتماعی و پژوهشی و ... گروه تحت پوشش به مدیریت شاهد و ایثارگر دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی کمک می‌کند و در صورت نیاز و ضرورت با استاد مشاور دانشجویان تحت پوشش خود از طریق مدیریت شاهد و ایثارگر دانشگاه مربوطه در ارتباط است.
- (۴-۱) **استاد مشاور:** عضو هیات علمی مجرب، علاقه‌مند و متعهد در دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی که در اجرای طرح دانشجوی همیار با مدیریت شاهد و ایثارگر همکاری و به دانشجوی همیار یاری می‌رساند.
- (۵-۱) **طرح دانشجوی همیار:** تکلیفی است که بر عهده دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی، با حمایت و نظارت مناطق آمایشی و اداره کل امور شاهد و ایثارگر وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی نهاده شده تا از ظرفیت علمی، اجتماعی فرهنگی، پژوهشی و تجربی دانشجویان همیار برای تقویت همه‌جانبه گروه تحت پوشش استفاده شود.
- (۶-۱) **مجری طرح:** مدیران و کارکنان مدیریت شاهد و ایثارگر دانشگاه/دانشکده (دبیرخانه دانشگاهی یا منطقه‌ای) که مسئولیت اجرای طرح دانشجوی همیار شاهد و ایثارگر را در سطح دانشگاه/دانشکده یا منطقه آمایشی بر عهده دارند.
- (۷-۱) **ناظر طرح:** مدیران و کارکنان اداره کل امور شاهد و ایثارگر وزارت (دبیرخانه مرکزی طرح دانشجوی همیار) که مسئولیت نظارت، بررسی و تحلیل طرح را در سطح دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی و مناطق آمایشی بر عهده دارند.

ماده ۲- اهداف:

- بهره‌مندی از ظرفیت‌های دانشی و تجربی دانشجویان مستعد و متعهد به عنوان دانشجوی همیار شاهد و ایثارگر
- جلوگیری و تقلیل مشکلات و آسیب‌های اجتماعی، علمی آموزشی، فرهنگی، پژوهشی و ... گروه تحت پوشش
- هدایت، حمایت و نظارت بر عملکرد دانشجویان شاهد و ایثارگر تحت پوشش
- توسعه شناخت و تقویت ظرفیت بالقوه گروه تحت پوشش نسبت به فرصت‌های موجود برای اعتلا همه‌جانبه در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی، علمی آموزشی، پژوهشی، صنفی و ...
- افزایش خودباوری و عزت نفس و توسعه مهارت‌های اجتماعی و مدیریتی در جامعه ایثارگری برای نقش‌آفرینی در عرصه‌های مختلف
- آماده‌سازی و پرورش دانشجویان همیار و جامعه ایثارگری به منظور و در راستای «الگوساختن آنان در جامعه ... حضور و نقش‌آفرینی عزیزان شاهد و ایثارگر در تمام عرصه‌ها ... و زمینه‌سازی برای پرورش مدیران متعهد و لایق»
- تکمیل فرایند طرح استاد مشاور در راستای تقویت بنیه علمی، پژوهشی، فرهنگی و اجتماعی دانشجویان شاهد و ایثارگر

ماده ۳- ضوابط انتخاب و فعالیت دانشجوی همیار شاهد و ایثارگر

- ۱-۳) ترجیحا در سال بالاتر مشغول به تحصیل بوده، از جامعه ایثارگری، فاقد مشروطی و محکومیت قطعی در کمیته انضباطی و مورد تایید حراست دانشگاه باشد.
- ۲-۳) برای حمایت، راهنمایی و هدایت گروه تحت پوشش؛ دارای صلاحیت علمی (ترجیحا دارای معدل کل الف) و اجتماعی، صفات پسندیده اخلاقی، علاقه‌مند، متعهد و مورد تایید مدیریت شاهد و ایثارگر دانشگاه باشد.
- ۳-۳) در راهنمایی و آشنایی جامعه تحت پوشش با محیط دانشگاه، مسیر پیشرفت تحصیلی و کسب موفقیت در عرصه‌های علمی اجتماعی، فرهنگی، پژوهشی، صنفی و ... مسئولیت‌پذیر و کوشا باشد.
- ۴-۳) تحت نظارت مدیریت شاهد و ایثارگر و هدایت و پشتیبانی اساتید مشاور مربوطه فعالیت داشته باشد و گزارش عملکرد خود را به صورت منظم به مدیریت مربوطه ارائه دهد.

۳-۵) با قوانین و مقررات دانشگاه/دانشکده‌ها در ابعاد مختلف دانشجویی، آشنایی داشته باشد (این آگاهی مورد تایید مدیریت شاهد و ایثارگر قرار گیرد). در طول مدت همکاری به عنوان همیار، با رعایت کامل آئین‌نامه‌های آموزشی فعالیت نماید تا در معرض مخاطرات آموزشی و افت تحصیلی، اخراج، انصراف، مشروطی و ... قرار نگیرد.

۳-۶) حداکثر ۸۰ ساعت در هر ماه فعالیت موثر مورد تایید مدیریت شاهد و ایثارگر را داشته باشد.

۳-۷) فعالیت همیاران در تابستان با نظر مجری طرح بلامانع است و فعالیت همیاران مشمول قوانین استخدامی، کار و ... نبوده و به هیچ‌وجه تعهدی را در این خصوص برای دانشگاه/دانشکده ایجاد نمی‌کند.

ماده ۴- امتیازهای خدمات همیاران، اساتید مشاور، مجریان و ناظران طرح

۴-۱) صدور ابلاغ و گواهی مسئولیت یا فعالیت برای همیار، استاد مشاور، مجری و ناظر طرح توسط بالاترین مقام مربوطه

۴-۲) دریافت تقدیرنامه حسن انجام کار و پاداش جبران خدمات و فعالیت متناسب با خدمات ارائه شده برای همیاران، اساتید

مشاور، مجریان و ناظران طرح با تایید بالاترین مقام مسئول مربوطه در دانشگاه، منطقه آمایشی و وزارت متبوع

۴-۳) احتساب سوابق فعالیت دانشجوی همیار در جشنواره جایزه ملی ایثار (وفق آئین‌نامه مربوطه با امضای معاون آموزشی

وزارت متبوع) و اولویت در بهره‌مندی از امکانات آموزشی، پژوهشی و فرهنگی و رفاهی و ... دانشگاه/دانشکده علوم

پزشکی

ماده ۵- فرایند کلی اجرای طرح در سطح دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی، مناطق آمایشی و وزارت متبوع

۵-۱) ثبت‌نام دانشجوی متقاضی همیاری طبق ضوابط مربوطه و بررسی شرایط اولیه توسط مجری طرح

۵-۲) مصاحبه با متقاضیان، انتخاب دانشجویان همیار منتخب و ارائه آموزش‌های لازم به همیاران منتخب توسط مجری

۵-۳) طبقه‌بندی گروه تحت پوشش متناسب به شرایط و توانمندی‌های همیاران توسط مجری

- ۴-۵) آغاز فعالیت همیاران، ارجاع دانشجویی تحت پوشش به استاد مشاور یا دیگر مسئولان مرتبط در صورت نیاز و ضرورت و ثبت گزارش اقدامات با حفظ اصل امانت‌داری و محرمانگی توسط همیاران
- ۵-۵) بررسی، پایش و تحلیل عملکرد همیاران، مجریان، اساتید مشاور در سطح دانشگاه/دانشکده و مناطق آمایشی مربوطه
- ۶-۵) ارزیابی و تحلیل بهره‌وری اجرای طرح در سطح کشوری توسط ناظر طرح

ماده ۶- شرح وظایف

الف) شرح وظایف دانشجوی همیار

- ۱-۶) آشنایی کافی با قوانین و مقررات و ضوابط آموزشی، پژوهشی، اجتماعی، انضباطی و اداری مرتبط با دانشجویان و دانشگاه/دانشکده مربوطه
- ۲-۶) آشنا نمودن دانشجویان تحت پوشش با محیط و شرایط عمومی دانشگاه/دانشکده
- ۳-۶) هدایت، راهنمایی، مشورت و کمک به گروه تحت پوشش در مسیر پیشرفت و تعالی و رفع کاستی‌های احتمالی
- ۴-۶) معرفی بهنگام دانشجویان تحت پوشش دارای چالش به صورت مستقیم به مجری طرح
- ۵-۶) ثبت خلاصه گزارش وضعیت دانشجویان تحت پوشش در سامانه‌ها و بسترهای الکترونیک مربوطه
- ۶-۶) شرکت در جلسات و «کارگاه‌های آموزشی توسعه مهارت‌های همیاران» با صلاح‌دید و تایید مجری در دانشگاه، منطقه آمایشی یا وزارت متبوع به صورت حضوری یا مجازی
- ۷-۶) رعایت اصول و شؤونات اخلاقی در مراودات مرتبط با دانشجویان تحت پوشش و امانت‌داری در اطلاعات مخاطبان
- ۸-۶) بهره‌مندی از امکانات مجری طرح و اساتید مشاور مرتبط برای کمک و حمایت از دانشجویان تحت پوشش

ب) شرح وظایف مجری طرح

- ۹-۶) شناسایی، مصاحبه، انتخاب دانشجویان همیار و پیگیری صدور ابلاغ و گواهی فعالیت وی به مدت حداقل یک ترم تحصیلی
- ۱۰-۶) برگزاری دوره‌های آموزشی توانمندسازی برای همیاران منتخب، اساتید مشاور مرتبط و دانشجویان تحت پوشش

- ۱۱-۶) تدوین برنامه اجرایی، تمهید و تامین منابع و امکانات لازم برای فعالیت بهینه همیاران
- ۱۲-۶) دریافت گزارش عملکرد همیاران و تحلیل بازدهی عملکرد آن‌ها برای پیشرفت و موفقیت دانشجویان تحت پوشش
- ۱۳-۶) ثبت و تحلیل گزارش وضعیت همیاران، دانشجویان تحت پوشش و اساتید مشاور در سامانه‌های مربوطه
- ۱۴-۶) بهره‌مندی از تمام ظرفیت‌های قانونی، اداری، مالی و... دانشگاه/دانشکده برای اجرای موفق طرح و حمایت از مجریان، همیاران، دانشجویان تحت پوشش و اساتید مشاور مربوطه
- ۱۵-۶) برنامه‌ریزی و پیگیری تامین و پرداخت منابع مالی لازم برای اجرای طرح دانشجوی همیار (جبران خدمات، تقدیر و تجلیل، آموزش، راهبری، نظارت، تامین امکانات و ...) در دانشگاه/دانشکده و منطقه آمایشی به دانشجویان تحت پوشش، همیاران، اساتید مشاور مرتبط و اعضای دبیرخانه مربوطه با حمایت ستاد امور دانشجویان شاهد و ایثارگر دانشگاه مربوطه، بنیاد شهید و امور ایثارگران و وزارت متبوع از محل مورد اشاره در ماده ۷ این شیوه‌نامه

ج- شرح وظایف ناظر طرح

- ۱۶-۶) تدوین و به‌روزرسانی قوانین و مقررات مربوط به طرح دانشجوی همیار
- ۱۷-۶) طراحی زیرساخت‌های فناورانه برای بهره‌برداری کاربران (همیاران، مجریان، ناظران و اساتید مشاور طرح)
- ۱۸-۶) تامین بخشی از هزینه‌های اجرای طرح و تخصیص آن به دانشگاه‌های فعال، موفق و برتر
- ۱۹-۶) تدوین استانداردها و شاخص‌های ارزیابی و رتبه‌بندی، اعتباربخشی و تحلیل عملکرد دانشگاه‌ها و مناطق آمایشی
- ۲۰-۶) برگزاری جشنواره کشوری تقدیر و تجلیل از همیاران، مجریان، اساتید مشاور دانشگاه/مناطق آمایشی موفق و برتر

ماده ۷- منابع و اعتبارات

- ۱-۷) تامین منابع تشویق مادی و معنوی و جبران خدمات هر یک از همیاران از محل اعتبارات دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و سایر منابع، متناسب با مقطع تحصیلی و کیفیت ارائه خدمات تا سقف ۳۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال در هر ترم تحصیلی در سال تحصیلی پایه ۱۴۰۳-۱۴۰۲ است و تا ۲۰٪ در هر سال افزایش می‌یابد.

۲-۷) سایر هزینه‌های اجرای طرح دانشجویی همیار (بندهای ۶-۱۵ تا ۶-۲۰ این شیوه‌نامه) از محل اعتبارات دستگاه‌های اجرایی مندرج در تبصره ۹ (آموزش، پژوهش و فرهنگ) قانون بودجه سال ۱۴۰۲ و مواد و تبصره‌های مرتبط در سال‌های بعد، ردیف‌های اعتباری بنیاد شهید و امور ایثارگران، مدیریت و ستادهای امور دانشجویان شاهد و ایثارگر، وزارت متبوع و یا از محل اعتبارات کار دانشجویی در دانشگاه/دانشکده تامین خواهد شد.

این شیوه‌نامه مشتمل بر ۷ ماده و ۵۲ بند توسط معاون محترم آموزشی و رئیس ستاد مرکزی شاهد و ایثارگر وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در تاریخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۸ به تصویب رسید و برای معاونت‌ها، ادارات کل، مدیریت‌ها و دبیرخانه‌های مرتبط در وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه/دانشکده‌های علوم پزشکی لازم‌الاجرا خواهد بود.